

Tárgytematika / Course Description Társadalomstatisztikai adatok kezelése

ALSZPA1561

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Simonik Péter

Félév / Semester: 2023/24/1

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/9/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A kurzus célja, hogy a szociálpedagógus hallgatók megismerkedjenek a társadalomstatisztika és a demográfia alapfogalmaival, a magyar társadalom leírásához szükséges mérőszámokkal és az adatelemzés módszereivel.

Kompetenciák

A tantárgy tartalmának elsajátítása után a hallgatók képessé válnak a társadalomstatisztikai adatok gyűjtésére, szakszerű kezelésére, a társadalmi változások statisztikai eszközökkel történő bemutatására és elemzésére. Az elsajátított ismeretek révén képessé válnak a szociálpolitikai programok kidolgozásához nélkülözhetetlen adatok azonosítására, valamint ezek felhasználására.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A társadalomstatisztika és a demográfia alapfogalmai, területei. A népesség számára és összetételére vonatkozó vizsgálatok története (statisztikai adatgyűjtés, népösszeírás, népszámlálás). A statisztikai adatok forrásai Magyarországon.

A népesség számának és összetételének változásai Magyarországon I.

Statisztikai sokaság, statisztikai adat, mutatószám, modell, statisztikai sorok, táblák

Viszonyszámok, középértékek, szóródás

5. A népesség számának és összetételének változásai Magyarországon II. (nem, kor, családi állapot, család/háztartás, egészségi állapot)

6. A népesség számának és összetételének változásai Magyarországon III. (iskolai végzettség, foglalkozás, gazdasági aktivitás, nemzetiségek, vallás)

7. Házasságkötések és a házasság megszűnése (válás, özvegyülés, különválás)

A születési és termékenységi statisztika (születések alakulása, újszülöttek megoszlása, szülő nők jellemzői, családtervezés). A népesség természetes és tényleges szaporodása. A

reprodukció mutatószámai.

A halandóság (halandósági statisztika mutatószámai, a halandóság alakulása, halálóki statisztika). A lakosság egészségi állapota.

A vándormozgalom mérési lehetőségei, mutatószámai. Külső és belső vándorlás alakulása Magyarországon

A lakosság jövedelmi viszonyai és fogyasztási szokásai. Lakáskörülmények.

A társadalmi egyenlőtlenség és a szegénység mérése

A területi egyenlőtlenségek Magyarországon

Művelődési és oktatási statisztika, időmérleg vizsgálatok

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A félév végi aláírás feltétele levelező tagozaton az órai aktivitás. A félév során megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítását a vizsgaidőszakban zárthelyi dolgozat keretében mérjük. Ennek javítása a

---

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába, Osiris Kiadó Budapest 1995. 403-431.o.

Elekes Zsuzsanna: Egészségkárosító magatartások és mérési módszerek

http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0010_2A_23

[_Elekes_Zsuzsanna_Egeszsegkarosito_magatartasok_es_meresi_modszerek/adatok.html](http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0010_2A_23_Elekes_Zsuzsanna_Egeszsegkarosito_magatartasok_es_meresi_modszerek/adatok.html)

Faragó Tamás: Bevezetés a történeti demográfiába

http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0010_2A_09

[_Farago_Tamas_Bevezetes_a_torteneti_demografiaba/adatok.html](http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0010_2A_09_Farago_Tamas_Bevezetes_a_torteneti_demografiaba/adatok.html)

Gyáni Gábor – Kövér György: Magyarország társadalomtörténete a reformkortól a második világháborúig, Osiris Kiadó Budapest 1998.

Gyémánt Richárd: Társadalomstatisztika, Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2007.

Hoóz István: Demográfia, Tankönyvkiadó Budapest 1988 (vagy későbbi kiadásai)

Simonik Péter: Hátrányos helyzetűek segítésének speciális eszközei. Régen és ma. NYME Sopron-Győr 2012 (a szegénység mérése)

Szántó Zsuzsa – Susánszky Éva szerk.: Orvosi szociológia, Semmelweis Kiadó

Budapest 2002

Társadalmi helyzetkép 2010, KSH Budapest

Társadalmi jellemzők és ellátórendszerek 2008, KSH Budapest

Valuch Tibor: Magyarország társadalomtörténete a XX. század második felében, Osiris Kiadó Budapest 2001.

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL